نبض اقتصاد کشور در دست سرمایه‌داران

دولت‌ها شیفته حمایت از طبقه سرمایه‌دار

سپهرغرب، گروه اقتصادی – هانیه قهرمانی مطلق: این روزها با درصد کمی از افراد روبه‌رو هستیم که خود را برتر از دیگران پنداشته تا آنجا که نبض اقتصاد کشور را در دست گرفته‌اند و در بیشتر پست‌ها نیروهای خود را برای محقق شدن اهدافشان قرار می‌دهند تا آنجا که راضی‌اند میلیون‌ها هم‌وطنشان را زیر پای خود له کنند. در اینجاست که این پابرهنگان که انقلاب را به وجود آوردند و ولی‌نعمت هستند باید از سمت دولت موردحمایت قرار گیرند و خدا آن روز را نیاورد که تعداد بالایی از مسئولان با سرمایه‌دارانی که نبض اقتصاد را در دست گرفته‌اند هم‌صدا شوند.

دولت نباید زمینه پدید آمدن سرمایه‌دارهای بزرگ را به وجود آورد و اجازه داده نشود سرمایه‌داران زالوصفت نبض اقتصاد کشور را در دست‌گیرند. این کلام معمار کبیر انقلاب اسلامی است. آن پیر سفرکرده بارها و بارها تأکیداتی از این قبیل به مسئولان داشته است اما با برداشتن گامی اشتباه توسط یک دولت اقتصاد ایران باگذشت حدود ۳۰ سال درگیر همان نکاتی است که امام رحمه‌الله می‌فرمودند و اکنون هم مقام معظم رهبری که علمداری انقلاب اسلامی را بر عهده‌دارند مکرر در خصوص مسائل اقتصادی تذکراتی داده‌اند و درنهایت از جنگ اقتصادی علیه ایران پرده‌گشایی کردند اما همچنان عده‌ای خواب‌اند یا خود را از عمد به خواب‌زده‌اند. باید باور کنیم اقتصاد ایران مبتلابه بیماری سرمایه‌داری است درنتیجه باید برای مداوای آن گوش جان سپرد به رهنمودهای کارشناسان دلسوز این مرزوبوم از همین روی با یکی از اساتید بازنشسته دانشگاه تهران به گفتگو پرداختیم که در ادامه می‌آید:

ابراهیم رزاقی در خصوص تعریف اشتغال، عنوان کرد: اشتغال ازنظر سرمایه‌داری فعالیتی است که مزد و سود ایجاد کند به‌عبارت‌دیگر باید حتماً درآمد مادی داشته باشد.

وی با اشاره به وجود انواع شغل، اشاره کرد: یکی نوع آن تلاش بی‌وقفه برای دیگران است که افراد این کار را برای رضای خدا انجام می‌دهند و درازای آن چیزی نمی‌خواهند مثل فعالیت کردن در حرم‌ها یا اردوهای جهادی حتی ممکن است انجام اقدامی برای خودش زیان‌آور باشد اما انجامش می‌دهد مثل از بین رفتن جانش برای دیگری.

این استاد اقتصاد سودآوری سرمایه‌داری لیبرال نوع آمریکایی را بدترین قسم سرمایه‌داری عنوان کرد و ادامه داد: این تفکر حداکثر سود، لذت و ثروت را برای خودش می‌خواهد و اصلاً فرد برای این زنده است.

وی افزود: دید دیگر به حداقل سود قانع است؛ جاده می‌سازد، کارخانه احداث می‌کند و تولید ایجاد می‌کند که کشاورزان از دوردست‌ها برای فروش اجناس خود به شهرها آیند.

رزاقی عنوان کرد: یکی از اشکالات سرمایه‌داری افزایش تعداد بیکارهاست زیرا سرمایه محور است پس سود به بخش سرمایه‌دار می‌رود؛ این سود علاوه بر این‌که صرف زندگی اشرافی می‌شود پس‌انداز شده و به چرخه اقتصاد جامعه تزریق نمی‌شود بنابراین دوگانگی به وجود می‌آید و افراد جامعه به دودسته تقسیم می‌شوند؛ دسته اول کارمند، کارگر، کشاورز خرد و دسته دوم سرمایه‌دار، همان چیزی که اکنون به‌وضوح در کشور ما وجود دارد. گروه بزرگی نیازمندند و گروه خردی سرمایه‌دار که سرمایه خود را وارد تولید نمی‌کنند چون سود کمی دارد.

خط و مشی کشور ما هم از دوره آقای رفسنجانی با وامی که از بانک جهانی گرفتند به سمت اقتصاد سرمایه‌داری پیش رفت

وی ابراز کرد: خط و مشی کشور ما هم از دوره آقای رفسنجانی با وامی که از بانک جهانی گرفتند به سمت اقتصاد سرمایه‌داری پیش رفت تا آنجا که امروز ۵ درصد جامعه در مقابل ۳۰ میلیون ایرانی، دارای ثروت‌های نجومی هستند این در حالی است که کمیته امداد اعلام می‌کند ۱۳ میلیون نفر در شرایط فقر مطلق قرار دارند.

این استاد دانشگاه بیان کرد: در ایران ۶۶ میلیون نفر ده سال به بالا هستند و در سن کار قرار دارند این در حالی است که تنها ۲۲ میلیون نفر از آن‌ها کار می‌کند و برخی از آن ۲۲ میلیون نفر هم دلال‌اند و بودونبودشان فرقی نمی‌کند البته چنانچه دلالی نکنند و واردات انجام ندهند به نفع جامعه است.

وی گفت: در این صورت دولت‌ها برای این‌که کارنامه خوبی از خود ارائه دهند به شغل‌ها نگاه دیگری می‌کنند درواقع می‌خواهند بیکاری را ندیده بگیرند مثلاً اگر فردی در یک روز یک ساعت کار کند او را دارای شغل می‌دانند اما کسی بررسی نمی‌کند این درآمدی که او کسب می‌کند کفاف زندگی‌اش را می‌دهد؟ اجاره خانه‌اش تأمین می‌شود؟ این‌ها در نظام سرمایه‌داری مسکوت است به همین دلیل در ایران ۶۰ درصد حقوق‌بگیران زیرخط فقرند؛ نمی‌توانند کرایه‌خانه بدهند، از تغذیه مناسبی بهره‌مند نیستند، توانایی معالجه بیمارشان را ندارد دولت هم که بیشتر بخش درمان را خصوصی کرده، تفریح و مسافرت که جای خودش را دارد.

رزاقی بابیان این‌که دولت‌ها به‌خصوص آن‌هایی که منافع سرمایه‌داران را تأمین می‌کنند می‌خواهند مردم را بر اساس اقتصاد استثمارگر که اقتصاد سرمایه‌داری است فریب دهند، اظهار کرد: این در حالی است که اقدام آنان مخالف اصل ۴۳ قانون اساسی است. در این اصل آمده که دولت باید برای همه؛ مسکن، خوراک، پوشاک، کار، بیمه، درمان، بهداشت و آموزش را فراهم کند اما دولت‌ها از زمان آقای رفسنجانی چه کرده‌اند؟

باید طی این ۲۸ سال ۱۵۰ میلیون شغل ایجاد می‌شده

وی ادامه داد: ۱۵۰۰ میلیارد دلار واردات خدمات و کالا در زمان آقای رفسنجانی در زمان آقای روحانی دویست و ۶۰ میلیارد دلار رسیده این در حالی است که طبق ضوابط بین‌المللی باید طی این ۲۸ سال ۱۵۰ میلیون شغل ایجاد می‌شده که ۱۱ میلیون آن ایجادشده اما درصد بیکاری بیشتر بوده، آمارهایی هم که ارائه می‌کنند برای آرام کردن مردم است والا خود آن‌ها که با فقر دست‌وپنجه نرم می‌کنند بهتر متوجه شرایط هستند.

این استاد دانشگاه بابیان این‌که یک میلیارد نفر در سطح کره زمین فقیر و ۸۰۰ میلیون نفر بیکارند که این ثمره به‌کارگیری سرمایه‌داری در همه کشورهاست، ابراز کرد: یک نکته در دولت‌ها وجود دارد و آن شیفتگی در حمایت از طبقه سرمایه‌دار توسط دولتمردان است.

وی با اشاره به آن‌که اگر منافع ملی رعایت نشود با اختلال مواجه می‌شویم، بیان کرد: ما برای واردات دلار ارزان می‌دهیم و هر کس هر چه بخواهد از خارج وارد می‌کند و چند برابر تولید داخلی سود می‌برد پس همه تولیدکنندگان باید ورشکست شوند یکی از همین تولیدکنندگان که کار واردات را انجام می‌دهد اخیراً گفته اکنون که قطعات ماشین‌آلات را از خارج وارد می‌کنم نسبت به آن موقع که در داخل تولید می‌کردم ۵ برابر سود بیشتری به دست می‌آورم متأسفانه او به این نکته توجه نمی‌کند که وقتی تولید قطعه را در داخل انجام می‌داده اشتغال‌زایی می‌کرده.

کشورهای غربی بقای خود را در تولید می‌بینند

رزاقی ادامه داد: آمریکایی‌ها برای این‌که تولیدکننده خودش ورشکسته نشود به‌طور مثال به صنایع فولاد خودشان در برابر واردات فولاد چین تعرفه ۲۵۰ درصد پرداخت می‌کنند بنابراین فولاد چین وارد آمریکا نمی‌شود یا زعفران ایران چون از کیفیت بالایی برخوردار است وقتی وارد آمریکا می‌شود بسیار ارزان است حدود دویست درصد از زعفران ایران تعرفه گمرکی می‌گیرد که زعفران کاران آمریکایی ورشکست نشوند.

وی بابیان این‌که هم آمریکایی‌ها و هم اروپایی‌ها از فعالیت‌هایی که سودش از تولید بیشتر باشد مالیات سنگین می‌گیرند تا مردم وارد بخش تولید شوند، عنوان کرد: آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها وقتی می‌بینید ساختار اقتصاد به‌گونه‌ای است که مثلاً دستمزد بالاست و اگر بخواهیم با دستمزد بالا تولید کشاورزی بکنیم محصول گران می‌شود پس وقتی خیلی گران شود باید از خارج وارد کنیم و درنتیجه پیرو این اقدام روستاییان کار خود را از دست می‌دهند، فقر گسترش پیدا می‌کند، امنیت غذایی از بین می‌رود بنابراین در سال ۱۰۰ میلیارد دلار به کشاورزان خود کمک می‌کند. این نکته حائز اهمیت است که سرمایه‌داری استثمارگری برای بقای خودش چنین اقداماتی می‌کند بنابراین آمریکایی‌ها از افرادی که خانه بسیار دارند، کرایه‌خانه زیاد می‌گیرند و یا خریدوفروش می‌کنند مالیات سنگین حدود ۸۰ درصد و انگلیس‌ها ۹۰ درصد اخذ می‌کنند چون معتقدند اگر فرد سود می‌خواهد باید در بخش تولید حضورداشته باشید.

این استاد اقتصاد با اشاره به اقتصاد سه‌بخشی ایران که متشکل از دولت، تعاونی‌ها و بخش خصوصی است، اظهار کرد: تعاونی‌ها باید در درجه نخست اهمیت قرار داشته باشند اما متأسفانه این‌گونه نیست.

وی ادامه داد: مردم همیشه نمی‌توانند کار خود را به‌صورت تعاونی‌ها پیش ببرند چون درحرکت اقتصادی عده‌ای سرمایه می‌اندوزند حالا یا به خاطر نوع کار و ابداعاتشان یا به دلیل دروغ‌گویی و استثمارگری‌شان؛ ارزان می‌خرند و گران می‌فروشند متأسفانه این‌ها ابزار تولید را در دست خود می‌گیرند.

فرهنگ غیر خودخواهانه نهادینه شود

رزاقی افزود: درگذشته بنا بود مالکیت زمین‌ها متعلق به ارباب‌ها باشد و مردم معمولی را رعیت کنند در چنین حالتی مردم نمی‌توانند از خودشان دفاع کنند بنابراین ضمن آن‌که باید شرایط برای مردم مهیا باشد فرهنگ کمک به دیگران و فرهنگ غیر خودخواهانه نیز باید نهادینه شود.

وی با انتقاد از این‌که دولت‌ها از زمان آقای رفسنجانی تدابیری اندیشیده‌اند و به‌واسطه آن به وظایف خود در قانون اساسی توجه نکرده و برعکس از طبقه سرمایه‌داری که تولیدی نیست حمایت کرده‌اند، ابراز کرد: سود تولید در ایران کم است و دولت‌ها سود تولید را بالا نبرده‌اند بلکه تنها کاری کرده‌اند دقیقاً مانند زمان قبل از انقلاب نفت فروخته‌اند آن‌هم خام، مواد پتروشیمی و مواد معدنی نیز به همین صورت بوده بنابراین ایجاد درآمد ارزی کرده و همه نوع کالا واردشده به‌جز صنایع دفاع که آن‌هم چون در شرایط تحریم شدید بودیم وارد نکرده‌ایم.

این استاد اقتصاد بیان کرد: وقتی در بحث صنایع دفاع در این حد پیش رفته‌ایم، ایرادی ندارد اگر برای بخش‌های دیگر هم از چنین الگوی مدیریتی استفاده کنیم و درنهایت در هیچ موردی نیاز به خارج نداشته باشیم.

دولت‌ها عمداً از دلالان مالیات نمی‌گیرد

وی خاطرنشان کرد: در چنین شرایطی زمینه رشد دلالان فراهم‌شده و در ایران ۴۰۰ هزار دلال وجود داشته اما اکنون با ۴ میلیون دلال مواجهیم با این‌که جمعیت دو برابر شده ولی دلالان حدود ۱۰ برابر شده‌اند مالیات هم از آنان، واردکنندگان، دارندگان خانه‌های بسیار، افرادی که کرایه‌خانه زیاد می‌گیرند گرفته نمی‌شود، عمداً هم گرفته نمی‌شود چون دولت‌ها با آن‌ها هم منافع شده‌اند و از همدیگر دفاع می‌کنند.

نمایندگان مجلس در فکر تأمین خواسته‌های سرمایه‌داران هستند

رزاقی عنوان کرد: نمایندگان مجلس دیگر انقلابی عمل نمی‌کنند و به فکر تأمین خواسته‌های سرمایه‌داران هستند نه آنانی که به او رأی داده‌اند و شاهد آن هستیم که مجلس شورای اسلامی هم از منافع سرمایه‌داری حمایت می‌کند درحالی‌که باید از قانون اساسی، فقرا، بیکاران دفاع کند و دولتی را که خلاف قانون اساسی و عدالت گام برمی‌دارد و مبانی جمهوری اسلامی ایران را زیر پا می‌گذارد استیضاح کند به‌طور مثال تصویب برجام که خیانت محض است بیست دقیقه بیشتر زمان نبرد ضمن آن‌که برخی‌ها هم معتقد بودند اختصاص بیست دقیقه برای آن هم زیاد بوده. چرا اقداماتی را از سوی دولت در خصوص امتیازاتی که قرار بوده در برجام بدهند و نمی‌دهند شاهد نیستیم؟ دولت باید به مجلس بگوید چه قراردادی با رنو و توتال بسته این در حالی است که قراردادهایی هم وجود دارد که اصلاً رسانه‌ای نشده از این‌طرف چون مجلس استیضاح نمی‌کند این روند دولت ادامه دار می‌شود.

وی بیان کرد: برخی مسئولان وام‌های هزارمیلیاردی می‌پردازند و استیضاح نمی‌شوند بنابراین این گروه قدرت پیدا می‌کنند و در همه‌جا نیروهای خودشان را می‌گمارند تا آنجا که مجلس را از طرفداران خود به وجود می‌آورند در این صورت برای جمهوری اسلامی ایران چه می‌ماند؟

این استاد اقتصاد با اشاره به این‌که دلال، محصولات کشاورز را باقیمتی اندک از او می‌خرد و ده برابر به مصرف‌کننده شهری می‌فروشد، اظهار کرد: درنتیجه کشاورز از درآمد مناسبی برخوردار نیست و روستاها را به مقصد شهرها ترک می‌کنند.

واسطه‌ها کشاورز را مجبور می‌کنند محصول را سر خرمن ارزان بفروشد

وی ادامه داد: ۱۰۰ هزار روستا داشته‌ایم اما اکنون ۳۷ هزار روستا بالای ۲۰ خانوار جمعیت وجود دارد، ۲۰ هزار روستا هم زیر ۲۰ خانوار جمعیت دارند یعنی در حال تخلیه هستند، ۵۰- ۶۰ هزار روستا خالی از جمعیت شده چه کسی به فکر این مهم است؟ روستایی هرگز نمی‌توانند از خود دفاع کند. آن‌هایی که واسطه هستند و ثروت اندوخته‌اند کشاورز را مجبور می‌کنند محصول خود را سر خرمن ارزان بفروشد و اگرنه محصولش فاسد می‌شود این در حالی است که بانک‌ها هم در خدمت این گروه هستند؛ درست است که بانک کشاورزی داریم اما موافق کشاورز تهی‌دست نیست و به‌جاهایی وام می‌دهد که سود بالا داشته باشد در این شرایط آن بی‌نوایی که سرمایه ندارد چه باید بکند؟ تولیدکننده نمی‌تواند وام اخذ کند آن‌هم وام‌هایی با بهره‌های بیست درصد چون برای پرداختش باید تمام امکانات و ابزار خود را از دست بدهد، در حال حاضر چقدر از کارخانه‌ها توسط بانک‌ها ضبط‌شده است؟ اینجاست که دولت‌ها باید ورود کنند اما نه هر دولتی بلکه دولت کوخ‌نشینان و فقرا نه دولت پولدارها. امام خمینی در همه سخنان خود ذکر کرده‌اند مسئولان باید کوخ‌نشین باشند که بدانند مردم چه دردی دارند وای به آن روز که مسئولان خوی کاخ‌نشینی پیدا کنند.

رزاقی عنوان کرد: اگر این اقتصادی که در قانون اساسی مطرح‌شده اجرایی شده بود اکنون ما جزء کشورهای مستقل بودیم و قادر بودیم دسته کم ۷۰ – ۸۰ درصد شغل هم برای کشورهای همسایه ایجاد کنیم و آن‌ها را هم صنعتی کنیم و کشاورزی‌شان را رشد داده باشیم چون دیدگاه ما مثل کشورهای غربی سرمایه‌داری نیست بلکه نیت ما کمک به همه انسان‌هاست چون بندگان خدا هستند و همه باید کار داشته باشند، از حداقل‌ها برخوردار باشند ولی به این مرحله نرسیدیم چون مسئولان در تفکر دیگری به سر می‌برند شاهد مثال هم داشتن خانه‌های چندمیلیاردی و میلیاردها تومان سرمایه آنان است، فردی چند هزار میلیارد سرمایه از صندوق ذخیره فرهنگیان برداشته و یک‌میلیون فرهنگی معطل وام هستند چون او پس نمی‌دهد آقای رئیس‌جمهور معتقد است این اختلاس نیست بلکه وام معوقه است.

وی افزود: سال‌به‌سال هم به این افراد وام می‌دهند که مثلاً درظاهر بخشی از دین خود را پرداخت کرده‌اند اما چرا کم نمی‌شود! ملاحظه می‌کنید انواع ترفندها علیه کوخ‌نشینان به کار گرفته می‌شود این در حالی است که این مردم انقلاب کردند و باید از حداقل‌ها بهره‌مند باشند اما انواع ترفندها را به کار می‌گیرند تا این‌ها دیگر از انقلاب دفاع نکنند. نظام جمهوری اسلامی ایران که برای کل دنیا ازنظر عدالت و جلوگیری از ستم (جانش را برای مردم کشورهای دیگر می‌دهد که آن‌ها هم ستم زده نباشند) الگو است باید در اقتصاد که به مراتب مسئله ساده‌تری است خود را غنی کرده و جهان را برخوردار کند به‌طوری‌که هیچ فقیری در دنیا نباشد.

گفتنی است مردم باید ذکاوت به خرج داده و با بصیرت مسئولانی متدین، دلسوز و متعهد را روی کار آوردند تا با استفاده از قانون و قدرتی که به‌واسطه جایگاهشان به دست می‌آوردند به‌طورجدی با سرمایه‌داران زالوصفت به مقابله پرداخته و حق مردم را مطالبه و تا پای جان برای احقاق آن تلاش نمایند.

این روزها با درصد کمی از افراد روبه‌رو هستیم که خود را برتر از دیگران پنداشته تا آنجا که نبض اقتصاد کشور را در دست گرفته‌اند و در بیشتر پست‌ها نیروهای خود را برای محقق شدن اهدافشان قرار می‌دهند تا آنجا که راضی‌اند میلیون‌ها هم‌وطنشان را زیر پای خود له کنند. در اینجاست که این پابرهنگان که انقلاب را به وجود آوردند و ولی‌نعمت هستند باید از سمت دولت موردحمایت قرار گیرند و خدا آن روز را نیاورد که تعداد بالایی از مسئولان با سرمایه‌دارانی که نبض اقتصاد را دست گرفته‌اند هم‌صدا شوند.

دغدغه جدید برای مالکان مسکن مهر

مبلغ اقساط بیشتر می‌شود؟

سپهرغرب، گروه اقتصادی: اگرچه در حال حاضر اجرای بخشنامه اخیر بانک مرکزی مبنی بر محاسبه ۱۲ درصدی نرخ سود تسهیلات بخشی از مالکان مسکن مهر متوقف‌شده، اما دولت هنوز وضعیت آن‌ها را مشخص نکرده است.

طرح مسکن مهر که از سال ۱۳۸۶ کلید خورد و هدف از آن ساخت یک و نیم میلیون واحد مسکونی بود اما درنهایت به ۲ میلیون و ۳۰۰۰ هزار واحد رسید که از این تعداد به ۲ میلیون و ۲۱۰ هزار واحد آن تسهیلات بانکی پرداخت شد.

بااین‌حال برای اجرای طرح مسکن مهر حجم عظیمی از تسهیلات در نظر گرفته‌شده بود به‌طوری‌که از سال ۱۳۸۶ تا نیمه سال ۱۳۸۷، ۶ بانک از محل منابع داخلی خود مکلف به پرداخت تسهیلات مسکن مهر بودند اما با توجه به گستردگی طرح و تعداد بسیار زیاد واحدهای در نظر گرفته‌شده، از اواسط سال ۱۳۸۷ بانک مرکزی خط اعتباری ۴۵ هزار میلیارد تومانی را به این طرح اختصاص داد. ضمن اینکه بانک دولتی عامل بخش مسکن نیز منحصراً مکلف به مدیریت و توزیع این منابع به‌صورت تسهیلات ارزان‌قیمت با نرخ سود ۴ درصد شد.

از سوی دیگر دولت طی مصوبه‌ای خود را مکلف به تأمین مابه‌التفاوت نرخ سود تسهیلات کرده بود ازآنجایی‌که نرخ سود تسهیلات مسکن مهر ۴ درصد در نظر گرفته‌شده بود، این تعهد سبب شد دولت تا سال‌های متمادی متعهد به پرداخت یارانه سود تسهیلات مسکن مهر به بانک مرکزی شود.

بااین‌حال دولت یازدهم، در یک مرحله برای جبران مابه‌التفاوت آورده‌های نقدی متقاضیان، ابتدا ۴۵ هزار میلیارد تومان خط اعتباری مسکن مهر را به ۵۰ هزار میلیارد تومان (از محل بازگشت اقساط مسکن مهر) افزایش داد تا از این طریق افرادی که بعدها ثبت‌نام کردند و در پی تورم به وجود آمده، هزینه ساخت‌وساز واحدهای آن‌ها افزایش یافت بتوانند مبلغ وام بیشتری دریافت کنند و سپس در مرحله دوم بازگشت کل مبلغ این خط اعتباری از بانک عامل بخش مسکن به بانک مرکزی را در مصوبه دیگری در هیئت دولت، ۱۰ سال استمهال داد تا بانک عامل بتواند از محل بازگشت اقساط مسکن مهر، در تجهیز و تقویت بخش‌های دیگر همچون صندوق پس‌انداز مسکن یکم استفاده کند.

از اقدامات انجام‌شده دیگر، افزایش سقف تسهیلات مسکن مهر در ۲ مرحله از ۲۵ میلیون تومان به ۳۰ و سپس ۴۰ میلیون تومان بود که این افزایش سقف تسهیلات از محل افزایش خط اعتباری مسکن مهر از ۴۵ به ۵۰ هزار میلیارد تومان انجام شد. با این افزایش سقف تسهیلات مسکن مهر بخشی از افزایش سهم آورده متقاضیان که سبب شده بود تا برخی پروژه‌ها متوقف شود جبران شد.

همچنین یکی دیگر از مصوبات دولت دهم در خصوص نرخ سود تسهیلات مسکن مهر سه نرخی کردن آن بود به این صورت که در شهرستان‌ها این تسهیلات با نرخ سود ۴ درصد، مراکز استان‌ها ۷ درصد و شهر تهران ۹ درصد برای قراردادهای مشارکت مدنی بود. این تقسیم‌بندی با انتقاداتی از سوی آن دسته از متقاضیان مسکن مهر که از مرحله مشارکت مدنی به فروش اقساطی رسیده بودند مواجه شد و آن را نوعی تبعیض می‌دانستند.

از سوی دیگر شورای پول و اعتبار در مصوبه‌ای اعلام کرد آن دسته از متقاضیان که تسهیلات مشارکت مدنی مسکن مهر را تا قبل از تاریخ ۱ فروردین ۸۹ دریافت کرده‌اند با همان نرخ سود ۱۲ درصد بازپرداخت کنند که وزارت راه و شهرسازی نیز برای رفع این مشکل توانست با ارائه پیشنهاد جدیدی مصوبه دیگری از هیئت دولت اخذ کند تا تعیین تکلیف این دسته از متقاضیان مسکن مهر، این افراد نیز با همان نرخ‌های سه‌گانه ۴،۷ و ۹ درصد از مرحله مشارکت مدنی به فروش اقساطی وارد شوند این‌ها افرادی بودند که به دلایلی همچون گران شدن دستمزدها و مصالح یا کارشکنی‌های پیمانکاران روند ساخت‌وساز آن‌ها متوقف‌شده بود و شورای پول و اعتبار تصمیم به افزایش نرخ سود آن‌ها به ۱۲ درصد گرفت.

پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی به هیئت دولت در خصوص تعیین تکلیف نرخ سود وام مسکن مهر در بهمن ۹۵

۱- نرخ سود تسهیلات پرداختی به مسکن مهرشهری توسط بانک‌های عامل مسکن، ملی، تجارت، صادرات، ملت و رفاه در سراسر کشور برای کلیه قراردادهای مشارکت مدنی که از سال ۱۳۸۶ منعقد گردیده و تاکنون فروش اقساطی نشده است، در شهر تهران ۹ درصد، مراکز استان‌ها ۷ در صد و در سایر شهرها ۴ درصد تعیین گردد.

تبصره ۱- مابه‌التفاوت نرخ سود مذکور تا نرخ مصوب شورای پول و اعتبار و یا بسته سیاستی نظارتی بانک مرکزی در سال عقد قرارداد مشارکت مدنی توسط دولت تضمین و در لوایح بودجه سنواتی وزارت راه و شهرسازی لحاظ و ارائه شود و در صورت عدم پیش‌بینی در بودجه سنواتی به‌عنوان بدهی دولت به بانک‌های عامل ملی، صادرات، تجارت، رفاه و ملت منظور شود.

جلسه شورای پول و اعتبار تشکیل نشد

ازآنجایی‌که شورای پول و اعتبار هیچ‌گاه جلسه‌ای برای تعیین تکلیف نرخ سود تسهیلات مسکن مهر از محل اعتبارات بانک مرکزی برای افرادی که قبل از تاریخ ۱ فروردین ۸۹ را دریافت کنند، تشکیل نداد بنابراین بانک مرکزی در بخشنامه‌ای در تاریخ ۱۶ آبان بانک عامل بخش مسکن را مکلف کرد که برای دریافت‌کنندگان تسهیلات مسکن مهر قبل از تاریخ مذکور، نرخ سود را با رقم ۱۲ درصد محاسبه کند. این بخشنامه بانک مرکزی با واکنش‌های متعددی همراه شد که مهم‌ترین آن اعلام مخالفت وزیر راه و شهرسازی که خود عضو شورای پول و اعتبار نیز هست، بود.

آخوندی در دستور مستقلی به مدیرعامل بانک عامل بخش مسکن اعلام کرد تا زمان تعیین تکلیف نرخ سود تسهیلات مشارکت مدنی مسکن مهر قبل از ۱ فروردین ۸۹ در شورای پول و اعتبار، تسهیلات مذکور همچنان با نرخ‌های سه‌گانه محاسبه شود.

اجرای بخشنامه بانک مرکزی متوقف شد

مسعود ایزدی در این خصوص اظهار کرد: نرخ سود تسهیلات و همچنین نرخ سود سپرده‌ها دو مقوله‌ای هستند که تعیین آن‌ها از اختیار بانک‌ها خارج است و بانک مرکزی این نرخ‌ها را به بانک‌ها اعلام می‌کند.

این مقام مسئول در بانک عامل بخش مسکن افزود: نرخ سود تسهیلات مسکن مهر نیز در اختیار بانک مرکزی است به‌خصوص که این تسهیلات از محل خط اعتباری بانک مرکزی بوده و نرخ سود آن را خود بانک مرکزی به‌طور کامل تعیین می‌کند و هر رقمی که این بانک به ما اعلام کند، از مشتریان اخذ می‌کنیم.

وی ادامه داد: دولت قرار بود مابه‌التفاوت و یارانه تسهیلات مسکن مهر را در خصوص دریافت‌کنندگان این تسهیلات تعیین تکلیف کند که این اتفاق رخ نداد به همین دلیل بانک مرکزی بخشنامه مذکور را صادر کرد و بااین‌حال فعلاً اجرای این بخشنامه به دستور بانک مرکزی متوقف‌شده تا دولت محل تأمین یارانه نرخ سود تسهیلات را به بانک مرکزی اعلام کند.

با این بلاتکلیفی که درباره نرخ سود این تسهیلات ایجادشده به‌طور طبیعی وضعیت اقساط نیز مشخص نیست و لازم است بانک مرکزی هرچه سریع‌تر درباره این موضوع تصمیم‌گیری کند.

طرح روز